Επιμέλεια: Τσακμάκης Χρήστος, Οικονομολόγος MSc - Εκπαιδευτικός

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

Α.1

α. Λάθος

β. Λάθος

γ. Σωστό

δ. Σωστό

ε. Λάθος

Α2. α

Α3. δ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Β1. Η σημασία του δημόσιου τομέα στις σύγχρονες οικονομίες είναι μεγάλη. Οι δημόσιες δαπάνες και οι διάφορες μορφές φορολογίας έχουν τρεις βασικές επιδράσεις στη λειτουργία της οικονομίας.
(α) Μεταβάλλουν την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες. Δηλαδή περισσότεροι παραγωγικοί συντελεστές αφιερώνονται στην παραγωγή των προϊόντων, τα οποία το κράτος επιθυμεί για διάφορους λόγους να ενισχύσει,
και λιγότεροι στην παραγωγή των προϊόντων, των οποίων την κατανάλωση θέλει να μειώσει. Για παράδειγμα, οι δημόσιες δαπάνες για βελτίωση της αγροτικής παραγωγής αυξάνουν την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ενώ αντίθετα, η επιβολή μεγάλης φορολογίας σε πολυτελή προϊόντα μειώνει τη ζήτησή τους και στη συνέχεια την παραγωγή.
(β) Μεταβάλλουν το επίπεδο του εισοδήματος. Η αύξηση των δαπανών και η μείωση της φορολογίας αυξάνουν την παραγωγή και το εισόδημα, ενώ η μείωση των δαπανών και η αύξηση της φορολογίας έχουν τα αντίθετα αποτελέσματα.
(γ) Μεταβάλλουν το μέγεθος των επενδύσεων και, συνεπώς, το μέγεθος του κεφαλαίου της οικονομίας, με συνέπεια τη μεταβολή του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας. Για παράδειγμα, δημόσιες δαπάνες που γίνονται σε έργα παραγωγικά αυξάνουν την υποδομή και την παραγωγικότητα της οικονομίας και ταυτόχρονα αυξάνουν το ρυθμό ανάπτυξής της.

Μια άλλη διάκριση των δημόσιων δαπανών γίνεται με κριτήριο το σκοπό τους. Στην περίπτωση αυτή οι δαπάνες κατατάσσονται σε ομοειδείς κατηγορίες, ανάλογα με το αντικείμενό τους. Κάθε κατηγορία μπορεί να περιλαμβάνει δαπάνες που προορίζονται για επενδύσεις, για υπηρεσίες ή για μεταβιβαστικές πληρωμές. Για παράδειγμα, οι δαπάνες για την παιδεία περιλαμβάνουν κατασκευή σχολικών κτιρίων

econacademy.gr

(επένδυση), μισθούς καθηγητών (υπηρεσία) και υποτροφίες (μεταβιβαστική πληρωμή).

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Υπολογίζουμε την ελαστικότητα προσφοράς μεταξύ των συνδυασμών Δ,Α και Ε,Γ διότι εκεί η τιμή μεταβάλλεται ενώ οι υπόλοιποι προσδιοριστικοί παράγοντες προσφοράς (καιρικές συνθήκες και κόστος πρώτων υλών) παραμένουν σταθεροί.

$E_{S(\Delta\rightarrow A)} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P\Delta}{Qs\Delta} = \frac{60-96}{20-40} * \frac{40}{96} = \mathbf{0,75}$ Άρα η προσφορά είναι **ανελαστική** διότι $E_S < 1$.

$E_{S(E\rightarrow Γ)} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{PE}{QsE} = \frac{100-160}{20-40} * \frac{40}{160} = \mathbf{0,75}$ Άρα η προσφορά είναι **ανελαστική** διότι $E_S < 1$.

Γ2. Αφού η συνολική αξία παραγωγής είναι 200.000 χ.μ. και αποτελεί το 0,04% του ονομαστικού Α.Ε.Π., τότε:

200.000 = 0,04% • Α.Ε.Π. → **Α.Ε.Π. ονομαστικό = 500.000.000 χ.μ.**

Γ3. Γνωρίζουμε ότι:

Α.ΕΘ.Π. = Α.Ε.Π. + Εισροές εισοδήματος – Εκροές εισοδήματος.

Έστω ότι Εκροές = χ. Οπότε αφού οι εισροές αποτελούν το ¼ των εκροών → Εισροές = Χ/4.

440.000.000 = 500.000.000 + χ/4 – χ → χ = 80.000.000

Άρα **εκροές = 80.000.000 χ.μ.** και **εισροές = 20.000.000 χ.μ.**

Γ4.
Παράδειγμα εισροής εισοδήματος από το εξωτερικό: εισόδημα που αποκτά Έλληνας εργαζόμενος (ή επιχειρηματίας) από εργασία ή παραγωγικό συντελεστή που προσφέρει στο εξωτερικό και το αποστέλλει στην Ελλάδα.

Παράδειγμα εκροής εισοδήματος προς το εξωτερικό: εισόδημα που αποκτά αλλοδαπός εργαζόμενος (ή επιχειρηματίας) από εργασία ή παραγωγικό συντελεστή που προσφέρει στην Ελλάδα και το αποστέλλει στη χώρα προέλευσης του.

econacademy.gr

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Από εκφώνηση, β = -10. Αφού ισχύει: δ = 2|β| → δ = 20.

Επειδή η συνάρτηση προσφοράς είναι γραμμική ισχύει:
Q_S = γ + δP. Και με βάση τα δεδομένα της εκφώνησης, έχουμε:

100 = γ + 20 • 10 → γ = -100.

Άρα **Q_S = -100 + 20P.**

Δ2.
α. Επειδή η εργασία αποτελεί το μοναδικό μεταβλητό συντελεστή, ισχύει VC = w • L.

VC = 1.000 • 5 = 5.000 χ.μ. Επομένως **AVC** = $\frac{VC}{Q} = \frac{5.000}{100}$ **= 50 χ.μ.**

β. Qs' = Qs – 20% • Qs = -100 + 20P – 1/5(-100 + 20P) →

Άρα η νέα συνάρτηση προσφοράς είναι η **Qs' = -80 + 16P.**

γ. Η μείωση της προσφοράς οφείλεται αποκλειστικά στη μεταβολή της αμοιβής της εργασίας κατά 20%. Αφού η προσφορά μειώθηκε, σημαίνει πως η αμοιβή αυξήθηκε.

Άρα w' = 1.000 • 1,2 = 1.200 χ.μ.

Ομοίως με το Δ2.α.: VC = w • L.

VC = 1.200 • 5 = 6.000 χ.μ. Επομένως **AVC** = $\frac{VC}{Q} = \frac{6.000}{100}$ **= 60 χ.μ.**

Συνεπώς το AVC αυξήθηκε (κατά 20%). Η αύξηση της αμοιβής της εργασίας κατά 20%, με δεδομένο ότι η εργασία είναι ο μοναδικός μεταβλητός συντελεστής παραγωγής, προκαλεί αύξηση του μεταβλητού κόστους (VC) κατά 20% για κάθε επίπεδο παραγωγής. Επομένως, για την ίδια ποσότητα παραγωγής, το μέσο μεταβλητό κόστος (AVC) αυξάνεται επίσης κατά 20%, από 50 σε 60 χρηματικές μονάδες. Η αύξηση της αμοιβής της εργασίας αυξάνει το κόστος παραγωγής και προκαλεί μείωση της προσφοράς του αγαθού, δηλαδή μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς προς τα αριστερά.

Δ3.
α. Στο νέο σημείο ισορροπίας ισχύει: $ΣΔ_{E'}$ = 1.344 → $P_{E'}$ • $Q_{E'}$ = 1.344
Και επειδή το νέο σημείο ισορροπίας βρίσκεται πάνω στη νέα καμπύλη προσφοράς, έχουμε:

$P_{E'}$ • (-80 + 16$P_{E'}$) → **$P_{E'}$ = 12** (και αντίστοιχα **$Q_{E'}$ = 112**)

economacademy.gr

β. Επειδή το Μ είναι το μέσο του ευθύγραμμου τμήματος ΑΒ και η τιμή στο σημείο Μ είναι $P_M = 10$, η τιμή στο σημείο Α είναι: $P_A = 2 \cdot P_M = 20$ χ.μ.
Η νέα γραμμική συνάρτηση ζήτησης έχει τη μορφή: $Q_{D'} = \alpha + \beta P$
Στο σημείο Α ισχύει $P_A = 20$ και $Q_A = 0$, επομένως: $0 = \alpha + 20\beta$
Επίσης, το νέο σημείο ισορροπίας Ε΄($P_{E'} = 12$, $Q_{E'} = 112$) ανήκει στη νέα καμπύλη ζήτησης. Άρα:
$112 = \alpha + 12\beta$
Από το σύστημα των δύο εξισώσεων προκύπτει: $\beta = -14$ και $\alpha = 280$.
Επομένως, η νέα συνάρτηση ζήτησης είναι: $\mathbf{Q_{D'} = 280 - 14P}$
Δ4. Το διάγραμμα γίνεται κατά τα γνωστά.

econacademy.gr